

การจัดการการผลิตทุเรียนเพื่อทดแทนพืชไร่ของเกษตรกรในตำบลคลองม่วง
อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

Durian Production Management Substitute for Field Crops by Farmers
at Khlong Muang Sub-district, Pak Chong District, Nakhonratchasima Province

จารุณี พงษ์พิยเดช

นักศึกษาหลักสูตรเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการจัดการการเกษตร
สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

Jarunee Pongpiyadech

Student of Master of Agriculture Program in Agricultural Resources Management
School of Agriculture and Cooperatives, Sukhothai Thammathirat Open University
E-mail: Jarunee_13@hotmail.com; Ph: +089-892-2615

ดร. กฤษณา รุ่งโรจน์วณิชย์

รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

Dr. Krisana Rungrojwanich

Associate Professor in School of Agriculture and Cooperatives,
Sukhothai Thammathirat Open University
E-mail: Krungrojwanich@yahoo.com; Ph: +02-504-8170

ดร. ชูชาติ พ่วงสมจิตร์

รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

Dr. Choochat Phuangsomjit

Associate Professor in School of Educational Studies
Sukhothai Thammathirat Open University
E-mail: Choo_2500@yahoo.com; Ph: +02-504-8530

ดร. ธำรงเจต พัฒมุข

อาจารย์ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

Dr. Thamrongjet Puttamuk

School of Agriculture and Cooperatives,
Sukhothai Thammathirat Open University
E-mail: Thamrongjet.Put@stou.ac.th; Ph : +02-504-8564

วันที่ได้รับต้นฉบับบทความ	: 20 กันยายน 2562
วันที่แก้ไขปรับปรุงบทความ	
ครั้งที่ 1	: 18 ตุลาคม 2562
ครั้งที่ 2	: 20 พฤศจิกายน 2562
วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ	: 26 พฤศจิกายน 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจผลิตทุเรียนเพื่อทดแทนพืชไร่ 2) การจัดการการผลิตทุเรียน 3) ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยอุปสรรคในการจัดการการผลิตทุเรียน การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือเกษตรกรในตำบลคลองม่วง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่ประสบความสำเร็จในการปลูกทุเรียนทดแทนพืชไร่ จำนวน 3 สวน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือการสังเกตและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกการวิเคราะห์ข้อมูลนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสารและข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกมาวิเคราะห์แบบอุปนัยและนำเสนอโดยการพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจผลิตทุเรียนเพื่อทดแทนพืชไร่ คือ ราคาผลผลิตพืชไร่ตกต่ำ ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน พื้นที่สามารถปลูกทุเรียนได้กำหนดราคาขายได้ การคมนาคมสะดวก 2) การจัดการการผลิตทุเรียน พบว่า มีการจัดการการผลิตทุเรียนทั้งตามหลักวิชาการและอาศัยประสบการณ์ที่เคยปลูกไม้ผลชนิดอื่น ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากเอกสาร สื่อต่าง ๆ และดูงานจากสวนที่ประสบความสำเร็จ ผลผลิตเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค 3) ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยอุปสรรคในการจัดการการผลิตทุเรียน ปัจจัยส่งเสริม พบว่า ราคาทุเรียนที่ขายได้สูงกว่าราคาพืชไร่ มีเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการเกษตรพร้อมใช้งาน ไม่ต้องใช้เงินลงทุนมากนัก มีเงินทุนเพียงพอ มีตลาดรองรับ ปัจจัยอุปสรรค พบว่า เกษตรกรจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพราะการปลูกทุเรียนมีขั้นตอนการผลิตที่แตกต่างจากการปลูกพืชไร่ 4) ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นข้อมูลในเชิงวิชาการต่อหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่ในการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและเป็นประโยชน์เชิงชุมชนในการถ่ายทอดความรู้สู่เกษตรกรต่อไป

คำสำคัญ: การจัดการ การผลิตทุเรียนเพื่อทดแทนพืชไร่ เกษตรกร

Abstract

The objectives of this research were to study 1) the factors affecting the decision making of farmers to replace their field crops with durian production 2) the management of durian production 3) the enhancing factors and obstacle factors in durian production. This was a qualitative research which included in-depth interview of key informants, who successfully in replacing their field crops with durian production, in 3 orchards in Khlong Muang Sub-district, Pak Chong District, Nakhonratchasima Province. Research tools, also included observation and in-depth interview. An inductive analysis was used to analyze qualitative data.

The results indicated that 1) the factors affecting the decision making of farmers to replace their field crops with durian production were : the selling price of field crops were pretty much lower than the production cost, their land was suitable for durian plantation, farmers were able to set price by themselves and their farms were easily accessible. 2) Both principles of durian production and experiences from cultivating other fruit trees were able to use for cultivating durian, as well as by using knowledge from texts, documents, media and also visiting successful farms. 3) Enhancing factors were the selling price of durian was higher than those of field crops. Farmers already had agricultural tools and suitable equipment therefore there was no need to invest more. They also had enough budget and market support. While obstacle factor was the difference of durian production from field crops production that forced the farmers to seek more knowledge. 4) These research results can be used as academics information and beneficial for

government agency to promote and transfer knowledge to farmers and their communities.

Keywords: Management, Durian Production Substitute for Field Crops, Farmers

บทนำ

ประเทศไทยสามารถปลูกทุเรียนได้ทุกภาคของประเทศ ภาคเหนือมีพื้นที่ปลูกทุเรียน 51,299 ไร่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ปลูกทุเรียน 8,315 ไร่ ภาคกลางมีพื้นที่ปลูกทุเรียน 6,840 ไร่ ภาคตะวันออกมีพื้นที่ปลูกทุเรียน 331,833 ไร่ ภาคใต้มีพื้นที่ปลูกทุเรียน 466,555 ไร่ (Agricultural Information Center, 2018) จังหวัดนนทบุรีเคยเป็นแหล่งปลูกทุเรียนที่สำคัญ (Thongpan, 2019) ต่อมาสวนทุเรียนประสบปัญหาน้ำท่วม และน้ำทะเลหนุนทำให้ต้นทุเรียนตาย กอปรกับการขยายเมืองของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทำให้พื้นที่ ซึ่งเคยเป็นสวนทุเรียนในจังหวัดนนทบุรีซึ่งอยู่ใกล้กรุงเทพมหานครถูกแปรสภาพเป็นบ้านจัดสรร โรงงานอุตสาหกรรม รวมทั้งศูนย์การค้า

โดยภาพรวมการผลิตและการเพาะปลูกทุเรียนของประเทศไทยว่าในปี 2560 มูลค่าผลผลิตทุเรียนอยู่ที่ 3,963.1 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 23.7 ของมูลค่าผลผลิตกลุ่มไม้ผล สูงเป็นอันดับ 2 รองจากมะม่วง โดยการขยายตัวเฉลี่ยของมูลค่าทุเรียนในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา พบว่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.2 ต่อปี สะท้อนถึงราคาที่สูงขึ้นสอดคล้องกับกระแสนิยมบริโภคทุเรียนที่เติบโตขึ้นทั้งภายในประเทศ และภายนอกประเทศ (Siribenjapruk, 2017) ความต้องการของตลาดต่างประเทศยังมีต่อเนื่อง โดยเฉพาะประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นตลาดนำเข้าทุเรียนสดและผลิตภัณฑ์แปรรูปที่ใหญ่ที่สุดของไทย ในปี 2561 อัตราการส่งออกคิดเป็นร้อยละ 41 ของการส่งออกทุเรียนทั้งหมด เพื่อเป็นการกระจายความเสี่ยงจากตลาดส่งออกหลักอย่างสาธารณรัฐประชาชนจีน การส่งออกทุเรียนของประเทศไทยต้องหาดตลาดใหม่ โดยจะเร่งขยายตลาดไปยังประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ญี่ปุ่นและอินเดีย และต้องเน้นผลิตทุเรียนเพื่อให้ได้คุณภาพที่ดีมากกว่าการเน้นในเรื่องของปริมาณ ส่งเสริมให้ชาวสวนทำการซื้อขายโดยตรงผ่านตลาดออนไลน์ พัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีความยืดหยุ่น รักษาคุณภาพสินค้า และต้องมีความสวยงามเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต (Office of Agricultural Economics, 2019) ผลผลิตทุเรียนที่มีคุณภาพในภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ส่วนใหญ่เกษตรกรจะจำหน่ายแบบเหมาสวนให้กับล้ง และเลือกจำหน่ายทุเรียนให้กับล้งที่ให้ราคาดีกว่า เพื่อส่งออกไปประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งยังมีความต้องการอย่างต่อเนื่อง ผลผลิตที่มีคุณภาพเกรด A และเกรด B ส่วนใหญ่บรรจุกล่องส่งออกไปประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน และเกรดพรีเมียมส่งห้างสรรพสินค้าภายในประเทศ โดยผลผลิตเกรด A และเกรด B ราคารับซื้อเหมาสวนกิโลกรัมละ 115-130 บาท เกรด C กิโลกรัมละ 90 บาท และเกรดรวม (คละไซส์ทุกลูก) กิโลกรัมละ 120 บาท เกรดพรีเมียม กิโลกรัมละ 135-140 บาท และผลผลิตตกเกรด ซึ่งส่วนใหญ่กระจายตามตลาดภายในประเทศอยู่ที่ กิโลกรัมละ 85 บาท (Institute of Agricultural Economics Research, 2019)

สำหรับตำบลคลองม่วง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีเกษตรกรประมาณ 1,200 ครัวเรือน เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกพืชไร่และพืชสวน พืชไร่ที่สำคัญที่ปลูกคือ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง อ้อย และพืชสวนที่ปลูกคือน้อยหน่า มะม่วง และอะโวคาโด (Khetchanthuk, 2012) เกษตรกรประสบกับปัญหาราคาผลผลิตพืชไร่ตกต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน จึงคิดหาพืชหรือไม้ผลชนิดอื่นมาปลูกทดแทนพืชไร่ดังกล่าว ซึ่งได้มีเกษตรกรบางรายปรับเปลี่ยนจากการปลูกพืชไร่มาเป็นปลูกทุเรียน ทุเรียนที่ปลูกก็ได้ให้ผลผลิตแล้ว คุณภาพ ของทุเรียนที่ผลิตได้เปลือกผลไม่มีรอยตำหนิและถูกทำลายจากโรคและแมลง ผลสมบูรณ์ มีจำนวนพูสมบูรณ์ ไม่น้อยกว่า 3 พู ผลทุเรียนมีความสุกแก่ 80-95% มีน้ำหนักระหว่าง 2-4 กิโลกรัม ทุเรียนพันธุ์ชะนี เนื้อละเอียด สีเหลืองจัด รสชาติหวานมัน เมล็ดค่อนข้างเล็ก ทุเรียนพันธุ์หมอนทอง เนื้อหนาละเอียดสีเหลืองอ่อน รสชาติหวาน เนื้อแห้งไม่ติดมือ เมล็ดลีบ

ทุเรียนพันธุ์ก้านยาว เนื้อหนานปานกลาง เนื้อละเอียด สีเหลืองปานกลาง รสชาติหวาน เมล็ดค่อนข้างใหญ่ (Chuenatsadonkol, 2017) ผลผลิตทุเรียนจำหน่ายได้ในราคาที่คุ้มค่ากับการลงทุน ซึ่งถือว่าเกษตรกรดังกล่าวได้ประสบความสำเร็จในการปรับเปลี่ยนจากการปลูกพีชไร้มาปลูกทุเรียนทดแทน จึงทำให้เกษตรกรอีกจำนวนมากในพื้นที่ที่มีความสนใจที่จะปรับเปลี่ยนจากการปลูกพีชไร้มาปลูกทุเรียนทดแทน ซึ่งการปลูกทุเรียนของเกษตรกรในตำบลคลองม่วง เป็นสิ่งใหม่ และทุเรียนเป็นไม้ผลที่ต้องเอาใจใส่ดูแลรักษาอย่างมากเกษตรกรส่วนมากยังไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการปลูกทุเรียน เกษตรกรจะต้องมีการวางแผนการจัดการการผลิตอย่างละเอียดในทุกขั้นตอน เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและผู้บริโภค จึงเป็นสาเหตุให้ผู้วิจัยสนใจที่ทำวิจัยเรื่อง การจัดการการผลิตทุเรียนเพื่อทดแทนพีชไร้ของเกษตรกรในตำบลคลองม่วง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา งานวิจัยเรื่องนี้จะเป็นข้อมูลในเชิงวิชาการต่อหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่ใน การส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและเป็น ประโยชน์เชิงชุมชนในการถ่ายทอดความรู้สู่เกษตรกรต่อไป

ปัญหาการวิจัย

1. ปัจจัยใดที่มีผลต่อการตัดสินใจผลิตทุเรียนเพื่อทดแทนพีชไร้ของเกษตรกรในตำบลคลองม่วง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
2. การจัดการการผลิตทุเรียนอย่างไรเพื่อทดแทนพีชไร้ของเกษตรกรในตำบลคลองม่วง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
3. ปัจจัยใดเป็นปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยอุปสรรคในการจัดการการผลิตทุเรียนเพื่อทดแทนพีชไร้ของเกษตรกรในตำบลคลองม่วง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจผลิตทุเรียนเพื่อทดแทนพีชไร้ของเกษตรกรในตำบลคลองม่วง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาการจัดการการผลิตทุเรียนเพื่อทดแทนพีชไร้ของเกษตรกรในตำบลคลองม่วง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
3. เพื่อศึกษาปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยอุปสรรคในการจัดการการผลิตทุเรียนทดแทนพีชไร้ของเกษตรกรในตำบลคลองม่วง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. ด้านเนื้อหา ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจผลิตทุเรียนเพื่อทดแทนพีชไร้ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านกายภาพ ปัจจัยด้านชีวภาพและปัจจัยด้านการผลิต การจัดการการผลิตและจำหน่ายทุเรียน ประกอบด้วย การคัดเลือกพันธุ์ทุเรียน การเตรียมพื้นที่ปลูก การปลูก การดูแลรักษา การป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน การเก็บเกี่ยวและการจัดการผลผลิตทุเรียน การจำหน่าย และปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยอุปสรรคในการจัดการการผลิตทุเรียนทดแทนพีชไร้
2. ด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญศึกษาบทเรียนจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องรวบรวมโดยการสังเกตและสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากเกษตรกรที่ปลูกทุเรียนทดแทนพีชไร้ในตำบลคลองม่วง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 3 ส่วนที่ประสบความสำเร็จได้ผลผลิตและจำหน่ายให้กับผู้บริโภคเป็นรายแรก ๆ ของตำบลคลองม่วงโดยศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจผลิตทุเรียน วิธีการจัดการการผลิต ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยอุปสรรคในการจัดการการผลิตทุเรียน

3. ด้านเวลา ดำเนินการศึกษาในปี 2559/2560

4. ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาตามรูปแบบของการวิเคราะห์อุปนัย และนำเสนอผลการวิจัยโดยการพรรณนา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. หน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่ในการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในเชิงวิชาการโดยให้วิทยากรของหน่วยงานไปให้ข้อมูลที่เป็นความรู้แก่เกษตรกรที่สนใจปลูกทุเรียนเพื่อทดแทนพืชไร่รวมถึงการเผยแพร่ข้อมูลเพื่อเป็นความรู้โดยทั่วไป

2. หน่วยงานภาครัฐสามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบเป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อประกอบการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปลูกทุเรียนเพื่อทดแทนพืชไร่อื่น ๆ ได้

3. เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์เชิงชุมชนและสังคมเพื่อการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีที่ได้จากการนำร่องปลูกทุเรียนมาก่อนในพื้นที่

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พฤติกรรมกรรมการตัดสินใจ (Decision making behavior)

Thuencumsan and Samphanwattanachai (2016) ได้กล่าวว่า Herbert A. Simon ได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งทฤษฎีการตัดสินใจ ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจว่า เป็นกิจกรรมด้านทำการวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ และหลังจากนั้นก็ทำการเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดและนำไปปฏิบัติสามารถจำแนกการตัดสินใจออกได้เป็น การค้นหาทางเลือก (Intelligence Activity) เป็นขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูลจากข้อมูลที่ได้เพื่อหาหนทางต่าง ๆ ในการดำเนินการต่อไป และการเลือกทางเลือก (Choice Activity) เมื่อได้ประเมินทางเลือกแล้วก็ถึงขั้นตอนการดำเนินการเลือกทางเลือกที่เหมาะสมและดีที่สุด

กระบวนการตัดสินใจ (Process of decision making)

Pakankorn (2015) ได้นำเสนอแนวคิดว่ากระบวนการตัดสินใจ (Process of decision making) หมายถึง การกำหนดขั้นตอนของการตัดสินใจตั้งแต่ขั้นตอนแรกไปจนถึงขั้นตอนสุดท้าย การตัดสินใจโดยมีลำดับขั้นของกระบวนการโดยใช้หลักเหตุผลและมีกฎเกณฑ์ ซึ่งเป็นการตัดสินใจโดยใช้ระเบียบวิธีการทางวิทยาศาสตร์เป็นเครื่องมือช่วยในการหาข้อสรุปเพื่อการตัดสินใจ ขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจมีหลายรูปแบบ สรุปได้ 7 ขั้นตอนดังนี้

1. การระบุปัญหา (Define the problem) เป็นขั้นตอนแรกที่มีความสำคัญอย่างมาก เพราะการระบุปัญหาได้ถูกต้องหรือไม่ ย่อมมีผลต่อการดำเนินการในขั้นต่อ ๆ ไปของกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการตัดสินใจ

2. การระบุข้อจำกัดของปัจจัย (Identify limiting factors) เมื่อระบุปัญหาได้ถูกต้องแล้ว ผู้บริหารควรพิจารณาถึงข้อจำกัดต่าง ๆ ขององค์กร โดยพิจารณาจากทรัพยากรซึ่งเป็นองค์ประกอบของการผลิต ได้แก่ กำลังคน เงินทุน เครื่องจักร สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ รวมทั้งเวลาซึ่งมักเป็นข้อจำกัดที่พบเสมอ ๆ การรับรู้ถึงข้อจำกัดหรือเงื่อนไขที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ จะช่วยให้ผู้บริหารกำหนดขอบเขตในการพัฒนาทางเลือกให้แคบลงได้

3. การพัฒนาทางเลือก (Develop potential alternative) ขั้นตอนต่อไปผู้บริหารควรทำการพัฒนาทางเลือกควรเป็นทางเลือกที่มีศักยภาพและเป็นไปได้ แก้ปัญหาให้น้อยลงหรือให้ได้ประโยชน์สูงสุด

4. การวิเคราะห์ทางเลือก (Analyze the alternatives) เมื่อผู้บริหารได้ทำการพัฒนาทางเลือกต่าง ๆ โดยจะนำเอาข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือกมาเปรียบเทียบกับกันอย่างรอบคอบ ทางเลือกบางทางเลือกอยู่ภายใต้ข้อจำกัดขององค์กรก็อาจทำให้เกิดผลต่อเรื่องที่ไม่งังประสงค์ตามมา

5. การเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด (Select the best alternative) เมื่อผู้บริหารได้วิเคราะห์และประเมินทางเลือกต่าง ๆ แล้ว ผู้บริหารควรเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียอีกครั้ง เพื่อพิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุดเพียงทางเลือกเดียว ทางเลือกที่ดีที่สุดควรควรมีผลเสียต่อเนื่องในภายหลังน้อยที่สุด และให้ประโยชน์มากที่สุด

6. การนำผลการตัดสินใจไปปฏิบัติ (Implement the decision) เมื่อผู้บริหารได้ทางเลือกที่ดีที่สุดแล้ว ก็ควรนำผลการตัดสินใจไปปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรกำหนดโปรแกรมของกระบวนการตัดสินใจ โดยระบุถึงตารางเวลาการดำเนินงาน งบประมาณ และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ ควรมีการมอบหมายอำนาจหน้าที่ชัดเจน ผู้บริหารควรกำหนดระเบียบวิธี กฎ และนโยบาย ซึ่งมีส่วนสนับสนุนให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

7. การสร้างระบบควบคุมและประเมินผล (Establish a control and evaluation system) ขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการตัดสินใจ ได้แก่ การสร้างระบบการควบคุมและการประเมินผล ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารได้รับข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ ข้อมูลย้อนกลับจะช่วยให้ผู้บริหารแก้ปัญหา หรือทำการตัดสินใจใหม่ได้โดยได้ผลลัพธ์ของการปฏิบัติที่ดีที่สุด

กระบวนการของการตัดสินใจที่ดี (Good decision making process)

Sa-Nguankitipun (2015) ได้นำเสนอแนวคิดว่าการตัดสินใจของแต่ละบุคคลจะมีตั้งแต่เรื่องง่าย ๆ ไปจนถึงเรื่องซับซ้อนยุ่งยาก เสียค่าใช้จ่ายน้อยไปจนถึงเสียค่าใช้จ่ายมาก มีเวลาในการตัดสินใจมากไปจนถึงมีเวลาน้อย เป็นต้น ดังนั้นการตัดสินใจที่ดีจึงควรมีกระบวนการที่ดีในการตัดสินใจจึงจะช่วยให้การตัดสินใจมีความผิดพลาดน้อยที่สุดและเกิดผลดีมากที่สุด โดยทั่วไปกระบวนการตัดสินใจประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดเรื่องที่จะตัดสินใจ (Decision Statement)
2. กำหนดเกณฑ์ที่ต้องการ (Criteria)
3. ตัวเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนดมีกี่ตัว (Alternatives)
4. วิเคราะห์ส่วนดีของตัวเลือกแต่ละตัว (Benefit Analysis)
5. วิเคราะห์ส่วนเสียของตัวเลือกแต่ละตัว (Risk Analysis)
6. เปรียบเทียบส่วนดีและส่วนเสียของแต่ละตัวเลือกทุกตัวและตัดสินใจ (Decision)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการผลิต (Concepts and theories about production)

Promtep (2015) นำเสนอแนวคิดทฤษฎีการผลิตเป็นทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาคที่นำมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์การตัดสินใจหรือการจัดการการผลิตของผู้ผลิตหรือเกษตรกรในการวางแผนการผลิตทางการเกษตร เครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ฟังก์ชันการผลิต ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการผลิตกับผลผลิตที่ได้รับขึ้นอยู่กับหรือเปลี่ยนแปลงไปกับจำนวนปัจจัยการผลิตที่ใช้ สรุปได้ดังนี้

1. ในการผลิตสินค้าใดก็ตาม ผู้ผลิตต้องใช้ปัจจัยการผลิตอย่างน้อยสองชนิดขึ้นไป เพื่อทำการผลิตผลผลิตชนิดหนึ่ง แสดงว่าปริมาณการผลิตสินค้าถูกกำหนดโดยการใช้ปัจจัยซึ่งเขียนเป็นความสัมพันธ์ทางคณิตศาสตร์ หรือสมการที่เรียกว่า ฟังก์ชันการผลิต (Production Function) ที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการคำนวณเพื่ออธิบายหรือแสดงความสัมพันธ์ลักษณะต่าง ๆ ของปริมาณการผลิตกับปัจจัยการผลิตที่ใช้ไป

2. ผลผลิตเฉลี่ย (Average Product) คือผลผลิตที่ได้ต่อปัจจัยการผลิต 1 หน่วย ผลผลิตเฉลี่ยหาได้จากการเอาผลผลิตทั้งหมดหารด้วยจำนวนปัจจัยที่ใช้ ผลผลิตเฉลี่ยที่คำนวณได้นี้ มีค่าการวัดออกมาเป็นหน่วยทางกายภาพ เช่น กิโลกรัม ตัน หรือถึง เป็นต้น ผลผลิตเฉลี่ยจะมีค่าเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และมีค่าสูงสุดเมื่อใช้ปัจจัยที่ระดับจำนวนหนึ่ง หลังจากนั้นผลผลิตเฉลี่ยจะมีค่าลดลง สิ่งที่ต้องคำนึงถึงอย่างมากคือ การใช้ปัจจัยการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficiency) ซึ่งผลผลิตเฉลี่ยเป็นเครื่องที่ใช้วัดประสิทธิภาพของปัจจัยที่ใช้ในการผลิต

3. ประสิทธิภาพการผลิตของปัจจัยแบบลดลง (Decreasing Marginal Productivity) เป็นความสัมพันธ์ในลักษณะที่มักเกิดขึ้นในการผลิตทางการเกษตรเสมอ คือ ทุก ๆ หน่วยของปัจจัยผันแปรที่ถูกใช้เพิ่มขึ้นจะทำให้ผลผลิตทั้งหมดเพิ่มขึ้น แต่เพิ่มขึ้นในอัตราลดน้อยลงคือเป็นไปตามกฎว่าด้วยผลตอบแทนลดน้อยถอยลง (Law of Diminishing Returns)

4. การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการผลิตมีความสำคัญอย่างมากต่อการผลิตทางการเกษตรและมีผลกระทบต่อฟังก์ชันการผลิตใน 3 ลักษณะคือ (1) เทคโนโลยีที่ช่วยลดต้นทุนการผลิต (2) เทคโนโลยีที่ช่วยเพิ่มผลผลิต (3) เทคโนโลยีที่ช่วยเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต

5. การผลิตในระยะยาว ผู้ผลิตสามารถเปลี่ยนแปลงการใช้ปัจจัยการผลิตได้ทุกชนิด ซึ่งจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในปริมาณผลผลิตด้วย คือจะทำให้ผลผลิตทั้งหมดเพิ่มขึ้นเรียกว่าเป็นผลตอบแทนต่อการขยายขนาดการผลิต (Returns of Scale) ซึ่งเป็นไปใน 3 ลักษณะคือ (1) ผลตอบแทนต่อขนาดแบบเพิ่มขึ้น (Increasing Returns of Scale) ปริมาณผลผลิตจะเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่มากกว่าการเพิ่มขึ้นของปัจจัยการผลิต (2) ผลตอบแทนต่อขนาดลดลง (Decreasing Returns of Scale) ปริมาณผลผลิตจะเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่น้อยกว่าการเพิ่มขึ้นของปัจจัยการผลิต (3) ผลตอบแทนต่อขนาดแบบคงที่ (Constant Returns of Scale) ปริมาณผลผลิตจะเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่เท่ากับการเพิ่มขึ้นของปัจจัยการผลิต

6. ต้นทุนการผลิต (Cost of Production) คือ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการจัดการและการดำเนินการเกี่ยวกับการผลิต

7. ระดับผลผลิตและระดับปัจจัยที่ให้กำไรสูงสุด โดยทั่วไปเกษตรกรมีรายได้จำกัดที่จะใช้จ่ายในการซื้อปัจจัยการผลิต ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือควรใช้ปัจจัยที่มีอยู่อย่างไรจึงจะได้กำไรสูงสุด ซึ่งในการแสวงหากำไรจากการผลิตนั้น ผู้จัดการฟาร์มจะต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ เช่นควรใช้ปัจจัยการผลิตมากน้อยแค่ไหน ควรจัดสรรปัจจัยการผลิตไปทำการผลิตอย่างไร ซึ่งกำไรหรือผลตอบแทน คำนวณได้จากผลต่างระหว่างมูลค่าของผลผลิตทั้งหมดและต้นทุนทั้งหมด โดยจะต้องพิจารณากำหนดระดับการผลิตที่ให้ได้กำไรสูงสุด ไม่ว่าจะเกิดจากระดับการใช้ปัจจัยที่เหมาะสมหรือเกิดจากระดับปริมาณผลผลิตที่เหมาะสม

8. ในการผลิตทางการเกษตร ผู้ผลิตที่สำคัญคือเกษตรกร และในการเพาะปลูกเกษตรกรจะต้องพยายามใช้ปัจจัยการผลิตที่มีอยู่เพื่อทำการผลิตให้ได้ผลผลิตสูงสุดหรือมีรายได้สูงสุดจากการเพาะปลูกของตนเอง เกษตรกรจะต้องตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ คล้ายคลึงกับผู้ผลิตโดยทั่วไป เกษตรกรจะต้องให้ความสนใจต่อการเปลี่ยนแปลงในจำนวนผลผลิตและต้นทุนการผลิต อันเป็นผลเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ปัจจัยการผลิต การเพิ่มขึ้นของปริมาณผลผลิตจะก่อให้เกิดกำไรได้ถ้าหากต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้นจากการใช้ปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้นมีมูลค่าน้อยกว่ามูลค่าของผลผลิตที่เพิ่มขึ้น

สรุปได้ว่า ผลผลิตเกิดจากการใช้ปัจจัยการผลิต ผลผลิตที่เพิ่มขึ้นเกิดจากการใช้ปัจจัยที่เพิ่มขึ้น สิ้นค้าเกษตรส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ในลักษณะของการใช้ปัจจัยเพิ่มขึ้นจะทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นแต่เพิ่มขึ้นในอัตรา

องค์ประกอบของการผลิต (Production Components)

Praditkul (2019) และ Thummavitikul (2009) ได้นำเสนอองค์ประกอบของการผลิตประกอบด้วย

1. ปัจจัยนำเข้า (Input) คือ ทรัพยากรขององค์กรที่ใช้ผลิตทั้งที่เป็นทรัพย์สินที่มีตัวตนและทรัพย์สินที่ไม่มีตัวตน ได้แก่ คน วัตถุดิบ เครื่องจักร อุปกรณ์ เงิน ข่าวดสารข้อมูล ระบบการจัดการ
2. กระบวนการแปลงสภาพ (Conversion Process) เป็นขั้นตอนที่ทำให้ปัจจัยนำเข้าที่ผ่านเข้ามามีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ เช่น การผลิต การขนส่ง
3. ผลผลิต (Output) เป็นผลได้จากกระบวนการผลิตที่มีมูลค่าสูงกว่าปัจจัยนำเข้าที่รวมกันอันเนื่องมาจากการได้ผ่านกระบวนการแปลงสภาพ ซึ่งผลผลิตที่ได้แบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ สินค้าและบริการ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

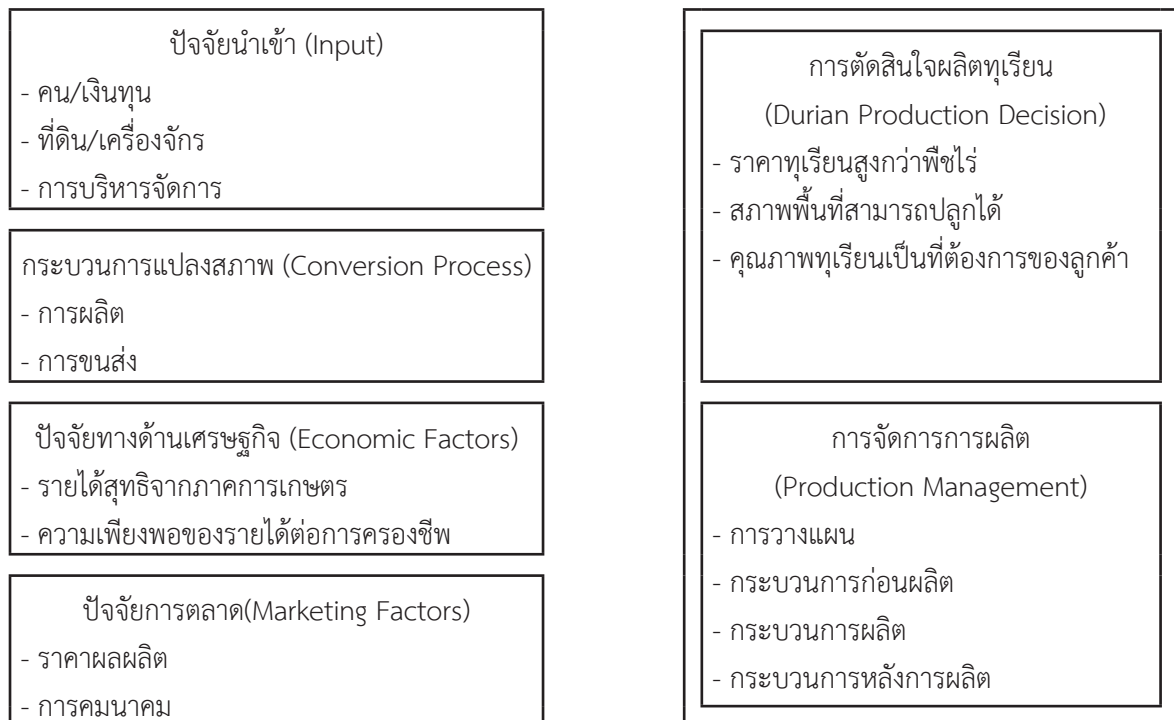
Chatbanyong (2016) ได้ทำการศึกษา ทำอย่างไรหากทุเรียนไทยล้นตลาด พบว่าตลาดทุเรียนไทย มีประเทศจีนเป็นตลาดส่งออกหลักมากถึง 90% ไม่ต่างจากการผูกขาดทางการค้า ราคาทุเรียนสูงขึ้นในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมาเกษตรกรจึงหันมาปลูกทุเรียนมากขึ้น และเชื่อว่าประเทศจีนเป็นตลาดใหญ่สามารถรับได้อย่างไม่จำกัด จากการวิเคราะห์หลายปัจจัยจึงคาดการณ์ว่าอีกไม่กี่ปีข้างหน้าปริมาณทุเรียนอาจเกินความต้องการของตลาด ส่งผลต่อราคาทุเรียนอย่างแน่นอน ควรหาแนวทางในการแก้ไขโดยการหาตลาดใหม่ และการนำเทคโนโลยีการแปรรูปและการสร้างสินค้าให้มีมูลค่าเพิ่มมาใช้ เช่น การทำทุเรียนผงชงพร้อมดื่ม

Supapunt (2018) ได้ทำการศึกษาความรู้การปฏิบัติการและช่องทางตลาดผักตามมาตรฐานเกษตรดีที่เหมาะสมในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าเกษตรกรกลุ่มที่ทำการผลิตผักตามมาตรฐานเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) สามารถจำหน่ายผลผลิตผ่านร้านโครงการหลวงห้างสรรพสินค้าตลาดนัดชุมชนปลอดภัยปลอดภัย ตรวจสอบสารเคมีตกค้างได้ ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพตามมาตรฐานสร้างความพึงพอใจให้กับผู้บริโภคและมีราคาจำหน่ายที่สูงกว่าผลผลิตผักทั่วไป

Kraipinit (2017) ได้ทำการศึกษาการจัดการการเกษตรสมัยใหม่ของประเทศไทย พบว่าการผลิตภาคการเกษตรเป็นแหล่งอาหารสำคัญของโลกและประเทศ สภาพปัจจัยการผลิตภาคเกษตรที่มีการเปลี่ยนแปลงทำให้ผลผลิตได้รับผลกระทบและส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหาร การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตการเกษตร ดังนั้นเกษตรกรควรให้ความสำคัญกับข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจวางแผนการผลิตต่อไป

กรอบแนวคิดงานวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีผลต่อการจัดการการผลิตทุเรียนเพื่อทดแทนพีชไร้ของเกษตรกร สรุปแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการจัดการการผลิตทุเรียนเพื่อทดแทนพืชไร่ของเกษตรกรในตำบลคลองม่วง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมกรณีศึกษาที่เลือกได้แก่ สวนวงศ์สมิตกุล ไร่นายแผ่นดินธรรมเกษตรผสมผสาน สวนซีต้า ซึ่งเหตุผลที่เลือกศึกษาจากกรณีศึกษาทั้ง 3 กรณีศึกษา คือ เป็นสวนแรก ๆ ในตำบลคลองม่วงที่ปลูกทุเรียนทดแทนพืชไร่เพื่อการค้าและจำหน่ายผลผลิตทุเรียนมากกว่า 8 ปี ขั้นตอนดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือเกษตรกรในตำบลคลองม่วง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 3 คน จากสวน 3 สวนประกอบด้วย

1.1 สวนวงศ์สมิตกุล ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือ นายศุภพงษ์ วงศ์สมิตกุล พื้นที่ปลูกทุเรียน 20 ไร่ เริ่มปลูกทุเรียนปี 2548 ประสบการณ์ในการปลูกและดูแลทุเรียน 13 ปี อาชีพหลักเป็นอาจารย์อยู่ในอำเภอปากช่อง และได้ทำการเกษตรควบคู่กันไป เพื่อหลังจากที่เกษียณอายุราชการในปี 2562 จะได้ประกอบอาชีพทางการเกษตรต่อไปได้ดำเนินการผลิตเองทุกขั้นตอนยึดหลักการจัดการการผลิตตามเอกสารและตำราต่าง ๆ

1.2 ไร่นายแผ่นดินธรรมเกษตรผสมผสาน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือ นายพนม แสงวิริญ พื้นที่ปลูกทุเรียน 20 ไร่ เริ่มปลูกทุเรียนปี 2553 ประสบการณ์ในการปลูกและดูแลทุเรียน 8 ปี อาชีพหลักเป็นเกษตรกร ใช้วิธีการจัดการการผลิตทุเรียนแบบการปลูกพืชทั่วไปตามที่เคยปฏิบัติสืบทอดกันมา

1.3 สวนทุเรียนซีต้า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือ นายณัฐพล ศรีเจริญวานิช พื้นที่ปลูกทุเรียน 20 ไร่ เกษตรกรเป็นบุตรเขยผู้สืบสานต่อจากบรรพบุรุษ เริ่มเข้ามาดูแลทุเรียนต่อเมื่อปี 2550 มีประสบการณ์ในการปลูกและดูแลทุเรียน 11 ปี ได้ดำเนินการผลิตเองทุกขั้นตอนยึดหลักการจัดการการผลิตตามเอกสารและตำราต่าง ๆ และสามารถดำเนินการจนเข้าร่วมโครงการการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) ได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมลงพื้นที่เพื่อเยี่ยมชมและหาข้อมูลภายในสวนทุเรียนการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากเกษตรกรโดยใช้แบบสอบถามแบบกึ่งโครงสร้าง เป็นข้อคำถามแบบปลายเปิด สัมภาษณ์แต่ละครั้งได้มีการบันทึกคำสนทนาเป็นลายลักษณ์อักษร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่รวบรวมเพื่อใช้ในการวิจัยสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ

1. ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ ข้อมูลจากการค้นคว้าและรวบรวมจากวิทยานิพนธ์ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์การตัดสินใจ แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการผลิตและเอกสารวิชาการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ ข้อมูลจากการสังเกตและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากเกษตรกรผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 3 คน โดยยึดหลักข้อมูลที่สัมภาษณ์ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยก่อนลงพื้นที่ได้ขออนุญาตด้วยวาจา กับผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 3 คนแล้วและได้รับอนุญาตให้เปิดเผยชื่อของเกษตรกรและข้อมูลเพื่อเป็นประโยชน์ต่อไปได้

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาในการเก็บข้อมูลระหว่างเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2559 ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2560 รวมระยะเวลา 11 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากเอกสารและข้อมูลภาคสนามที่ได้จากการสังเกตและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก วิเคราะห์เนื้อหาตามรูปแบบของการวิเคราะห์อุปนัย คือ การตีความสร้างข้อสรุปจากปรากฏการณ์ที่มองเห็น และเมื่อผู้วิจัยได้สังเกตและสัมภาษณ์หลาย ๆ เหตุการณ์ต่าง ๆ แล้วจึงสรุปการวิจัยครั้งนี้เป็นการสรุปข้อมูลจากเกษตรกรทั้ง 3 ราย เพื่อเปรียบเทียบการจัดการการผลิตทุเรียนเพื่อทดแทนพีซีไร่ตามวัตถุประสงค์ และนำเสนอผลการวิจัยโดยการพรรณนา

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบผลการ Interview เกี่ยวกับองค์ประกอบของการผลิต (Production Components) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และ ปัจจัยการตลาด ของเกษตรกรทั้ง 3 ราย

ข้อมูล		ผู้ให้ Interview		
ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ		สวนวงศ์สมิตกุล	ไร่นายแผ่นดินธรรม เกษตรผสมผสาน	สวนซีต้า
ปัจจัยนำเข้า (Input)	ด้านคน	แรงงานประจำ 3 คน แรงงานภายนอกจ้าง เป็นครั้งคราว	แรงงานประจำ 3 คน แรงงานภายนอกจ้าง เป็นครั้งคราว	แรงงานประจำ 3 คน
	เงินทุน	มีเงินทุนสำรองเพียงพอ กับการผลิต	มีเงินทุนสำรองเพียงพอ กับการผลิต	มีเงินทุนสำรองเพียงพอ กับการผลิต
	ที่ดิน	ที่ดินเป็นของตนเอง	ที่ดินเป็นของตนเอง	ที่ดินเป็นของตนเอง
	เครื่องจักร	เครื่องจักรและอุปกรณ์ ทางการเกษตรพร้อมใช้ งาน ไม่ต้องลงทุนหาซื้อ ใหม่	เครื่องจักรและอุปกรณ์ ทางการเกษตรพร้อมใช้ งาน ไม่ต้องลงทุนหาซื้อ ใหม่	เครื่องจักรและอุปกรณ์ ทางการเกษตรพร้อมใช้ งาน ไม่ต้องลงทุนหาซื้อ ใหม่
	การบริหาร จัดการ	บริหารงานตามหลัก วิชาการ	บริหารงานตามหลัก วิชาการและ ประสบการณ์ที่เคยปลูก พืชชนิดอื่นมา	บริหารงานตามหลัก วิชาการ
กระบวนการแปลง สภาพ (Conversion Process)	การผลิต	ไถครั้งที่ 1 เพื่อพลิกหน้า ดิน เว้นระยะเวลา 3 วัน ไถครั้งที่ 2 ตากดินไว้ 3-5 วัน จึงปลูกทุเรียนพันธุ์ หมอนทอง กิ่งพันธุ์สูง 70 เซนติเมตร ขนาดเส้นผ่า ศูนย์กลางประมาณ 2 ซม. ราคาต้นละ 80 บาท ระยะระหว่างแถว 8	ไถครั้งที่ 1 เพื่อพลิกหน้า ดิน หลังจากไถครั้งที่ 1 เสร็จไถครั้งที่ 2 ต่อจาก นั้นตากดินไว้ 2 วัน จึง ปลูกทุเรียนพันธุ์หมอน ทอง กิ่งพันธุ์สูง 50-80 เซนติเมตร ขนาดเส้นผ่า ศูนย์กลางประมาณ 2 เซนติเมตร ราคาต้นละ	ไถครั้งที่ 1 เพื่อพลิกหน้า ดิน ตากดินไว้ 2 วัน ครบ กำหนดไถครั้งที่ 2 ตาก ดินไว้อีก 3 วัน จึงปลูก ทุเรียนพันธุ์หมอนทอง และก้านยาว กิ่งพันธุ์สูง 80-100 เซนติเมตร ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 2-3 เซนติเมตร ราคา

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบผลการ Interview เกี่ยวกับองค์ประกอบของการผลิต (Production Components) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และ ปัจจัยการตลาด ของเกษตรกรทั้ง 3 ราย (ต่อ)

ข้อมูล		ผู้ให้ Interview		
		สวนวงศ์สมิตกุล	ไร่นายแผ่นดินธรรม เกษตรผสมผสาน	สวนซีต้า
ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ	การผลิ	เมตร ระยะระหว่างต้น 8 เมตร ขนาดหลุมปลูก กว้าง ยาว ลึก ด้านละ 70 เซนติเมตร พื้นที่ 1 ไร่ ปลูกได้ 25 ต้น ผสมดิน กับปุ๋ยคอก แกลบดิบ ใบไม้แห้ง หินภูเขาไฟ (พูเมท์) รองก้นหลุมด้วย कारโบฟูแรนนำดินที่ผสม ใส่หลุมปลูกจนเต็ม รดน้ำ ให้ชุ่มเป็นเวลา 3 วัน ครบ กำหนดนำกิ่งพันธุ์ทุเรียน มาปลูก ปักไม้ค้ำลำต้น คลุมฟางรอบโคนต้น ทำตาข่ายพรางแสง รดน้ำให้ชุ่มต้นทุเรียน ระบบน้ำหยด รดน้ำครึ่ง ใช้แผ่นยางพลาสติกคลุมดิน บริเวณโคนต้นทุเรียน เพื่อป้องกันวัชพืชขางท่อน้ำ กระจายตามต้นโดยเปิด น้ำรดบริเวณโคนต้น และ มีระบบสปริงเกอร์รดน้ำ ครั้งละ 1 ชั่วโมง วันเว้น วันปีที่ 1 ใส่ปุ๋ยและตาย หลัา บริเวณโคนต้นทุก 3 เดือน ครั้งที่ 1-3 ใส่ปุ๋ย คอกปริมาณ 5 กก.ต่อต้น และครั้งที่ 4 ใส่ปุ๋ยคอก 5 กก.และปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 ปริมาณ 150-200 กรัมต่อต้นปีต่อไปใส่ปุ๋ย และตายหลัาโคนต้น 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 ใส่ปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 ปริมาณ	80 บาทระยะระหว่าง แถว 6 เมตร ระยะ ระหว่างต้น 6 เมตร ขนาดหลุมปลูก กว้าง ยาว ลึก ด้านละ 50 เซนติเมตร พื้นที่ 1 ไร่ ปลูกได้ 30ต้น ผสมดิน กับปุ๋ยคอก รองก้นหลุม ด้วยสารคาร์โบฟูแรน นำ ดินที่ผสมใส่หลุมปลูก เกือบเต็ม นำกิ่งพันธุ์ ทุเรียนมาปลูก ปักไม้ค้ำ ลำต้น คลุมฟางรอบโคน ต้น ไม่ทำตาข่ายพราง แสง รดน้ำให้ชุ่มให้น้ำ ระบบน้ำหยด รดน้ำครึ่ง ละ 30 นาที ทุก 2 วันปี ที่ 1-2 ใส่ปุ๋ยและตาย หลัาโคนต้นปีละ 2 ครั้ง ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 ปริมาณ 50-100 กรัมปี ต่อไประยะทุเรียนยังไม่ ให้ผลผลิต ใส่ปุ๋ยและตาย หลัาโคนต้นปีละ 2 ครั้ง ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 ปริมาณ 2 กก.ต่อต้น ทุเรียนเริ่มให้ผลผลิตใส่ ปุ๋ยเคมีสูตร 12-24-12 ฉีดพ่นอาหารเสริมทางใบ ที่มีธาตุแคลเซียม-โบรอน หลังจากติดผล 6 สัปดาห์ ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 8-24-24 ปริมาณ 2 กิโลกรัมเพื่อ บำรุงผลไม่ตัดแต่งกิ่ง ไม่	150-400 บาทปลูก ทุเรียน พันธุ์หอมทอง 2 ต้น สลับกับทุเรียน พันธุ์ก้านยาว 1 ต้น ระยะระหว่างแถว 5 เมตร ระยะระหว่างต้น 5 เมตร ขนาดหลุมปลูก กว้าง ยาว ลึกด้านละ 50 เซนติเมตร พื้นที่ 1 ไร่ ปลูกได้ 35ต้น ผสมดิน กับปุ๋ยคอก รองก้นหลุม ด้วยสารคาร์โบฟูแรน นำดินที่ผสมใส่หลุมปลูก เกือบเต็มนำกิ่งพันธุ์ ทุเรียนมาปลูก ปักไม้ค้ำ ลำต้น คลุมฟางรอบโคน ต้นไม่ทำตาข่ายพราง แสง รดน้ำให้ชุ่มให้น้ำ ระบบสปริงเกอร์ รดน้ำ ครั้งละ 20 นาที วันเว้น วันปีที่ 1-2 ใส่ปุ๋ยและ ตายหลัาโคนต้นปีละ 2 ครั้ง ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 ปริมาณ 150 กรัม กับปุ๋ยน้ำหมัก ปีต่อไประยะทุเรียนยังไม่ ให้ผลผลิตใส่ปุ๋ยและตาย หลัา โคนปีละ 2 ครั้ง ใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 ปริมาณ 1 กก. ใส่ ปุ๋ยคอก 3 กก.และปุ๋ย น้ำหมัก ทุเรียนเริ่ม ออกดอก ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 9-24-24 ปริมาณ 3 กก.

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบผลการ Interview เกี่ยวกับองค์ประกอบของการผลิต (Production Components) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และ ปัจจัยการตลาด ของเกษตรกรทั้ง 3 ราย (ต่อ)

ข้อมูล		ผู้ให้ Interview		
ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ		สวนวงศ์สมิตกุล	ไร่นายแผ่นดินธรรม เกษตรผสมผสาน	สวนซีต้า
		กระบวนการแปลงสภาพ (Conversion Process)	การผลิต	<p>1-3 กก ครั้ง ที่ 2 ใส่ปุ๋ยคอก 15-50 กิโลกรัมและปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 ปริมาณ 1-3 กก.ต่อต้น ทุเรียน ทุเรียนเพิ่ม ออกดอกใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 8-24-24 ปริมาณ 2 กิโลกรัม เพื่อช่วยให้ ออกดอก เมื่อทุเรียนเริ่ม ออกดอกในระยะหัวกำไล ฉีดพ่นอาหารเสริมทางใบ ที่มีธาตุแคลเซียม-โบรอน หว่านปุ๋ยซีไคปริมาณ 1 กระสอบรอบทรงพุ่มเพื่อ ปรับสภาพดิน หลังติดผล 5-6 สัปดาห์ ใส่ปุ๋ยเคมี สูตร 13-13-21 ปริมาณ 2 กิโลกรัมเพื่อเร่งการ เจริญเติบโตของผลหลังจากติดผล 7-8 สัปดาห์ ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 0-0-60 ปริมาณ 2 กิโลกรัมเพื่อ เพิ่มคุณภาพของเนื้อและ ความเข้มของสีเนื้อ ทุเรียนปีที่ 1-2 ไม่ตัดแต่ง กิ่ง เพื่อให้ทุเรียนเจริญ เติบโตอย่างเต็มที่ต่อไป ตัดกิ่งที่แห้งกิ่งแขนงกิ่ง กระโถงในทรงพุ่มออก เลี้ยงกิ่งแขนงที่สมบูรณ์ที่ อยู่ในแนวขนานกับพื้นกิ่ง ล่างสุดสูงจากพื้นดิน ประมาณ 80-100 เซนติเมตร ตัดแต่งผล 3</p>

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบผลการ Interview เกี่ยวกับองค์ประกอบของการผลิต (Production Components) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และ ปัจจัยการตลาด ของเกษตรกรทั้ง 3 ราย (ต่อ)

ข้อมูล		ผู้ให้ Interview		
ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ		สวนวงศ์สมิตกุล	ไรรายแผ่นดินธรรม เกษตรผสมผสาน	สวนซีต้า
กระบวนการแปลงสภาพ (Conversion Process)	การผลิต	<p>ครั้ง ครั้งที่ 1 หลังดอกบาน 3-4 สัปดาห์ ตัดผลที่รูปทรงบิดเบี้ยว ผลที่ปลายกิ่ง เหลือไว้ 50 เปอร์เซ็นต์ ครั้งที่ 2 หลังดอกบาน 6-8 สัปดาห์ ตัดผลที่มีขนาดเล็กในรุ่นเดียวกันออก ครั้งที่ 3 ตัดผลบิดเบี้ยว ผลก้นจیبออกเหลือที่ผลที่มีขนาดและรูปทรงสม่ำเสมอ ตัดแต่งครั้งสุดท้ายเสร็จทำการโยงกิ่งทุเรียนและโยงผลทุเรียน กรณีทุเรียนให้ผลผลิตหลายรุ่นเกษตรกรจะใช้เชือกต่างสีผูกเพื่อเป็นสัญลักษณ์บริเวณรอบสวนใช้รถตัดหญ้า โคนต้นทุเรียนใช้วิธีตายหญ้ารอบโคนต้นแมลงที่พบคือเพลี้ยไก่แจ้ ใช้สารเคมีคาร์โบซัลแฟน 20% ฉีดพ่นโรคที่พบคือโรครากเน่าโคนเน่า จะใช้สารเคมี เมตาแลคซิล 50% ทาบริเวณที่พบ แต่ถ้าพบอาการรุนแรงจะใช้สว่านเจาะเปลือกลำต้นสูงจากพื้น 1 ฟุต ลึก 2 นิ้ว แล้วใช้สารเคมีฟอสฟอรัสแอสซิคใส่กระบอกฉีดยาแล้วฉีดเข้าไปในรูที่เจาะออกด้วย</p>		<p>แมลงที่พบคือหนอนเจาะลำต้นทุเรียน เบื้องต้นจะใช้มีดแซะเปลือกต้นทุเรียนเพื่อหาตัวหนอนและนำไปทำลาย จากนั้นจะฉีดน้ำหมักที่ทำขึ้นฉีดพ่นแต่ถ้าพบต้นทุเรียนมีอาการมากจะใช้สารเคมีอิมิดาโคลพริด 10% ฉีดพ่น ถ้าพบเพลี้ยไฟจะใช้สารเคมีแลมดดาไซฮาโลทริลป้องกันโรครากเน่าโคนเน่า ใช้เชื้อไตรโคเดอร์มาชนิดผสมน้ำฉีดพ่นบริเวณโคนต้นและดินรอบต้น ปีละ 2 ครั้ง ถ้าต้นทุเรียนเป็นโรครากเน่าโคนเน่าใช้สารเคมีอิทธิโดอะโซลฉีดพ่นต้นทุเรียนและรดดินให้เปียกชุ่มภายในบริเวณทรงพุ่มใช้วิธีนับอายุทุเรียนและเคาะผลทุเรียน เกษตรกรขึ้นไปตัดแล้วใช้เชือกผูกหย่อนลงมา หลังจากตัดทุเรียนใช้เวลา 3 วันทุเรียนจะสุก</p>

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบผลการ Interview เกี่ยวกับองค์ประกอบของการผลิต (Production Components) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และ ปัจจัยการตลาด ของเกษตรกรทั้ง 3 ราย (ต่อ)

ข้อมูล		ผู้ให้ Interview		
ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ		สวนวงศ์สมิตกุล	ไร่นายแผ่นดินธรรม เกษตรผสมผสาน	สวนซีต้า
กระบวนการแปลงสภาพ (Conversion Process)	การผลิต การขนส่ง	ปูนแดงใช้วิธีนับอายุทุเรียนและการสังเกตจากผลทุเรียน เกษตรกรขึ้นไปตัดแล้วใช้เชือกผูกหย่อนลงมา หลังจากตัดทุเรียนใช้เวลา 3 วัน ทุเรียนจะสุกพอดี	จากแปลงปลูกทุเรียนมาถึงสถานที่เก็บผลผลิต 300 เมตร บรรทุกใส่รถกระบะ	จากแปลงปลูกทุเรียนมาถึงสถานที่เก็บผลผลิต 1 กิโลเมตร บรรทุกใส่รถกระบะ
ผลผลิต (Output)	สินค้าและบริการ	ปริมาณผลผลิต ปี 2557 ประมาณ 12 ตัน ปี 2558 ประมาณ 30 ตัน ปี 2559 ประมาณ 3 ตัน ปี 2560 ประมาณ 30 ตัน ด้านบริการเกษตรกรขายตรงไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง	ปริมาณผลผลิต ปี 2557 ประมาณ 2 ตัน ปี 2558 ประมาณ 3 ตัน ปี 2559 ประมาณ 1 ตัน ปี 2560 ประมาณ 4 ตัน ด้านบริการเกษตรกรขายตรงไม่ผ่านพ่อค้าคนกลางและบริการขายออนไลน์	ปริมาณผลผลิต ปี 2557 ประมาณ 4 ตัน ปี 2558 ประมาณ 7 ตัน ปี 2559 ประมาณ 2 ตัน ปี 2560 ประมาณ 8 ตัน ด้านบริการเกษตรกรขายตรงไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง
ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)	รายได้สุทธิภาคการเกษตร	รายได้ประมาณปีละ 300,000 -500,000 บาท ขึ้นอยู่กับปริมาณและราคาในปีนั้น	รายได้ประมาณปีละ 150,000 -300,000 บาท ขึ้นอยู่กับปริมาณและราคาในปีนั้น	รายได้ประมาณปีละ 200,000 -400,000 บาท ขึ้นอยู่กับปริมาณและราคาในปีนั้น
	ความเพียงพอของรายได้ต่อการครองชีพ	รายได้เพียงพอ เนื่องจากไม่ต้องจ้างแรงงานประจำ ใช้แรงงานในครัวเรือนเป็นหลัก และภายในพื้นที่ได้ปลูกพืชผักไว้บริโภคและจำหน่ายอีกช่องทางหนึ่ง	รายได้เพียงพอ เนื่องจากไม่ต้องจ้างแรงงานประจำ ใช้แรงงานในครัวเรือนเป็นหลัก และภายในพื้นที่ได้ปลูกพืชผักไว้บริโภคและจำหน่ายอีกช่องทางหนึ่ง	รายได้เพียงพอ เนื่องจากไม่ต้องจ้างแรงงานประจำ ใช้แรงงานในครัวเรือนเป็นหลัก และภายในพื้นที่ได้ปลูกพืชผักไว้บริโภคและจำหน่ายอีกช่องทางหนึ่ง

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบผลการ Interview เกี่ยวกับองค์ประกอบของการผลิต (Production Components) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และ ปัจจัยการตลาด ของเกษตรกรทั้ง 3 ราย (ต่อ)

ปัจจัยการตลาด (Marketing Factors)	ราคาผลผลิต	เกษตรกรชายทุเรียน หมอนทองกิโกรัมละ 150 บาท	เกษตรกรชายทุเรียน หมอนทองกิโกรัมละ 150 บาท	เกษตรกรชายทุเรียน หมอนทองกิโกรัม ละ180 บาท ก้านยาว กิโกรัมละ 350 บาท และชะนีกิโกรัมละ 200 บาท
	การคมนาคม	ผู้บริโภคนเดินทางมาซื้อ ผลผลิตได้ที่สวน การเดินทางสะดวก	ผู้บริโภคนเดินทางมาซื้อ ผลผลิตได้ที่สวน หรือสั่งซื้อผ่านช่องทางออนไลน์ สะดวกแก่ผู้บริโภค	ผู้บริโภคนเดินทางมาซื้อ ผลผลิตได้ที่สวน หรือสั่งซื้อผ่านช่องทางออนไลน์ หรือมีจำหน่ายตามห้างสรรพสินค้า และแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดนครราชสีมา

สรุปจากการเปรียบเทียบผลการ Interview เกี่ยวกับองค์ประกอบของการผลิต ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และ ปัจจัยการตลาดของเกษตรกรทั้ง 3 ราย พบว่าปัจจัยนำเข้า ด้านคนมีแรงงานเพียงพอกับการผลิตด้านเงินทุน มีเงินทุนเพียงพอ มีที่ดินเป็นของตนเอง มีเครื่องจักรและอุปกรณ์การเกษตรพร้อมใช้งานไม่ต้องหาซื้อใหม่ ด้านการบริหารจัดการตามหลักวิชาการและตามประสบการณ์ที่ผลิตพีชมา สอดคล้องกับ Chusri (2018) ศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตสินค้ากรงนกเขา otop ระดับ 5 ดาว เพื่อการเข้าสู่ตลาดอาเซียน กรณีศึกษากลุ่มผลิตบ้านหัวดินเหนียว หมู่ที่ 8 อำเภอนะจะ จังหวัดสงขลา พบว่า การบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตสินค้ากรงนกเขาสรุปแนวทางได้ 6 ประเด็นได้แก่ ด้านคน ควรให้ความรู้เกี่ยวกับหน้าที่และการแบ่งงานกันทำสอนวิธีการจัดเก็บความรู้ที่เป็นภูมิปัญญา ด้านการเงิน ควรหาแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ อบรมการคำนวณต้นทุนการผลิต ด้านวัตถุดิบ ควรหาคู่ค้าให้กับกลุ่มผู้ผลิตหรือควรมีหน่วยงานรัฐเป็นสื่อกลางในการก่อตั้งพันธมิตรทางธุรกิจ เพื่อให้ผู้ผลิตสามารถซื้อวัตถุดิบในราคาที่ถูกลง ด้านวิธีการ ควรให้ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างการบริหาร หลักในการบริหารที่ดี ด้านตลาด ควรจัดอบรมให้ความรู้ในด้านขั้นตอนการส่งออกไปจำหน่ายประเทศเพื่อนบ้าน เพิ่มช่องทางการจำหน่ายออนไลน์ ด้านเครื่องจักร กลุ่มผู้ผลิตขาดเครื่องจักร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจจัดหาเครื่องจักรให้ก่อนและเมื่อผู้ผลิตมีรายได้จะผ่อนชำระคืน ด้านกระบวนการแปรรูป ผลผลิต ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ของเกษตรกรทั้ง 3 ราย เกษตรกรมีระบบการผลิต คือวางแผนการผลิต ขั้นตอนการผลิต การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยวผลผลิต สอดคล้องกับ (Homklin, 2014) ศึกษาแนวทางการพัฒนากระบวนการวางแผนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่ากระบวนการวางแผนที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วยด้านการวางแผน ด้านการนำแผนไปปฏิบัติ ด้านการติดตามและประเมินผลการวางแผน และด้านการทบทวนปรับแผนหรือจัดทำแผนใหม่ ปัจจัยการตลาด เกษตรกรทั้ง 3 ราย กำหนดราคาขายตามราคาท้องตลาดทั่วไป สินค้ารับประกันคุณภาพ ลูกค้าเดินทางมาซื้อได้สะดวกถึงแหล่งผลิตหรือสั่งซื้อช่องทางออนไลน์ สอดคล้องกับ (Supapunt, Kongtanajaruanun, Bunmark, Awirothananon & Intanoo, 2017) ศึกษากลยุทธ์ทางการตลาดที่เหมาะสมสำหรับช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผลิตภัณฑ์ต้องสดใหม่ ราคาสินค้าต้องเหมาะสมกับคุณภาพ การเดินทางไปซื้อสินค้าสะดวก โฆษณาประชาสัมพันธ์ถึงแหล่งตลาดสม่ำเสมอ

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบผลการ Interview เกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจ (Process of decision making) ของเกษตรกรทั้ง 3 ราย

ขั้นตอนการตัดสินใจ	ผู้ให้สัมภาษณ์		
	สวนวงศ์สมิตกุล	ไร่นายแผ่นดินธรรมเกษตรผสมผสาน	สวนซีต้า
1. การระบุปัญหา (Define the problem)	ราคาพืชไร่ตกต่ำไม่คุ้มกับการลงทุน	ราคาพืชไร่ตกต่ำไม่คุ้มกับการลงทุน	ราคาพืชไร่ตกต่ำไม่คุ้มกับการลงทุน
2. การระบุข้อจำกัดของปัจจัย (Identify limiting factors)	ปัจจัยด้านการตลาด การขายพืชไร่ต้องขายผ่านพ่อค้าคนกลาง ถูกกดราคา	ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ การปลูกพืชไร่มีรายได้ไม่เพียงพอกับการครองชีพ	ปัจจัยด้านแรงงาน การปลูกพืชไร่ต้องจ้างแรงงานภายนอกจำนวนมาก เพื่อให้ทันกับรอบการผลิต
3. การพัฒนาทางเลือก (Develop potential alternative)	เปลี่ยนจากการปลูกพืชไร่มาเป็นปลูกทุเรียนเพราะในพื้นที่ยังไม่มีมีการปลูกเพื่อการค้า	เปลี่ยนจากการปลูกพืชไร่และไม้ผล มาเป็นปลูกทุเรียนเพราะดูการปลูกจากจังหวัดศึระเกษ ซึ่งในพื้นที่ภาคอีสานเหมือนกัน	เปลี่ยนจากการปลูกพืชไร่และไม้ผลมาเป็นปลูกทุเรียนเพราะมีเกษตรกรได้ทดลองปลูกทุเรียนไว้บริเวณในครัวเรือนได้ผลผลิตดี
4. การวิเคราะห์ทางเลือก (Analyze the alternative)	สภาพพื้นที่สามารถปลูกทุเรียนได้โดยนำดินไปตรวจวิเคราะห์คุณภาพกับกรมพัฒนาที่ดิน	สภาพพื้นที่สามารถปลูกทุเรียนได้ โดยสังเกตจากเกษตรกรรายอื่นที่ปลูกทุเรียนไว้บริเวณแล้วได้ผลผลิต และราคาขายสูงกว่าไม้ผลที่เคยปลูกก่อนหน้านี้	สภาพพื้นที่สามารถปลูกทุเรียนได้ มีแหล่งน้ำเพียงพอตลอดฤดูกาลเพาะปลูกลงทุนครั้งเดียว
5. การเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด (Select the best alternative)	ทุเรียนเป็นผลไม้ที่มีราคาสูงเป็นที่นิยมของผู้บริโภค และในพื้นที่ยังปลูกกันน้อย	ทุเรียนเป็นผลไม้ที่มีราคาสูงเป็นที่นิยมของผู้บริโภค และในพื้นที่ยังปลูกกันน้อย	ทุเรียนเป็นผลไม้ที่มีราคาสูงเป็นที่นิยมของผู้บริโภค และในพื้นที่ยังปลูกกันน้อย
6. การนำผลการตัดสินใจไปปฏิบัติ (Implement the decision)	เกษตรกรมีแผนการปฏิบัติงานและดำเนินงานตามแผนที่วางไว้	เกษตรกรไม่ได้ทำแผนการปฏิบัติงานใช้วิธีปฏิบัติงานตามประสบการณ์ด้านการเกษตร	เกษตรกรไม่ได้ทำแผนการปฏิบัติงานใช้วิธีปฏิบัติงานตามประสบการณ์ด้านการเกษตร
7. การสร้างระบบควบคุมและประเมินผล (Establish a control and evaluation system)	เกษตรกรดูแลควบคุมทุกขั้นตอนการผลิตด้วยตนเอง และประเมินผลความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อผลผลิต	เกษตรกรดูแลควบคุมทุกขั้นตอนการผลิตด้วยตนเอง และได้ปลูกทุเรียนเพิ่มขึ้นเพื่อผลผลิตจะได้เพียงพอกับความต้องการ	เกษตรกรดูแลควบคุมทุกขั้นตอนการผลิตด้วยตนเอง และประเมินผลในอนาคตจะผลิตทุเรียนนอกฤดู

สรุปเปรียบเทียบผลการ Interview เกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจ (Process of decision making) ของเกษตรกรทั้ง 3 ราย พบว่า การระบุปัญหาคือราคาพืชไร่ตกต่ำไม่คุ้มกับการลงทุนการระบุข้อจำกัดของปัจจัยประกอบด้วยปัจจัยด้านการตลาด การขายพืชไร่ต้องขายผ่านพ่อค้าคนกลาง ถูกกดราคาปัจจัยด้านเศรษฐกิจ การปลูกพืชไร่ไม่มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการครองชีพปัจจัยด้านแรงงาน การปลูกพืชไร่ต้องจ้างแรงงานภายนอกจำนวนมาก เพื่อให้ทันกับรอบการผลิตการพัฒนาทางเลือกเปลี่ยนจากการปลูกพืชไร่มาเป็นปลูกทุเรียน เพราะในพื้นที่ยังไม่มีมีการปลูกเพื่อการค้าพื้นที่ภาคอีสานเช่นเดียวกับศรีสะเกษน่าจะปลูกได้เหมือนกันมีเกษตรกรได้ทดลองปลูกทุเรียนไว้บริเวณในครัวเรือนได้ผลผลิตดีการวิเคราะห์ทางเลือกสภาพพื้นที่ที่สามารถปลูกทุเรียนได้ โดยนำดินไปตรวจวิเคราะห์คุณภาพกับกรมพัฒนาที่ดินสภาพพื้นที่สามารถปลูกทุเรียนได้ ราคาขายสูงกว่าไม้ผลที่เคยปลูกก่อนหน้านี้ มีแหล่งน้ำเพียงพอตลอดฤดูกาลเพาะปลูก ลงทุนครั้งเดียวการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดทุเรียนเป็นผลไม้ที่มีราคาสูงเป็นที่นิยมของผู้บริโภค และในพื้นที่ยังปลูกกันน้อยการนำผลการตัดสินใจไปปฏิบัติเกษตรกรมีแผนการปฏิบัติงานและดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ และมีเกษตรกรบางรายไม่ได้ทำแผนการปฏิบัติงานใช้วิธีปฏิบัติงานตามประสบการณ์ด้านการเกษตรการสร้างระบบควบคุม และประเมินผลเกษตรกรดูแลควบคุมทุกขั้นตอนการผลิตด้วยตนเองและประเมินผลความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อผลผลิต เกษตรกรปลูกทุเรียนเพิ่มขึ้น เพื่อผลผลิตจะได้เพียงพอกับความต้องการ และในอนาคตจะผลิตทุเรียนนอกฤดู

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยอุปสรรคในการจัดการการผลิตทุเรียนเพื่อทดแทนพืชไร่ของ

เกษตรกร 3 ราย

ปัจจัย	สวนวงศ์สมิตกุล	ไร่นายแผ่นดินธรรมเกษตรผสมผสาน	สวนซีต้า
ปัจจัยส่งเสริม	ด้านการตัดสินใจ เกษตรกรได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว มีทุนเพียงพอ สภาพพื้นที่สามารถทำการปลูกทุเรียนได้ ราคาผลผลิตพืชไร่ตกต่ำไม่คุ้มกับการลงทุน <u>ด้านการปฏิบัติการ</u> เกษตรกรศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับทุเรียนตลอดเวลา พร้อมทั้งลงมือปฏิบัติจริง จนประสบผลสำเร็จ <u>ด้านผลประโยชน์</u> เปิดสวนเป็นศูนย์เรียนรู้ พร้อมทั้งเปิดอบรมให้แก่หน่วยงานราชการและบุคคลทั่วไปที่สนใจจำหน่ายกิ่งพันธุ์ทุเรียน ปุ๋ยอินทรีย์ รับประทานทุเรียน และดูแลสวนทุเรียน ผลผลิต ทุเรียนมีคุณภาพ รสชาติเป็นที่ต้องการของลูกค้า ทุเรียนราคาดี <u>ด้านการประเมินผล</u> ผลผลิตเป็นที่ต้องการของลูกค้า	ด้านการตัดสินใจ เกษตรกรได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว มีทุนเพียงพอ สภาพพื้นที่สามารถทำการปลูกทุเรียนได้ ราคาผลผลิตพืชไร่ตกต่ำไม่คุ้มกับการลงทุน <u>ด้านการปฏิบัติการ</u> เกษตรกรศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับทุเรียนจากเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จและปฏิบัติตาม <u>ด้านผลประโยชน์</u> ผลผลิตทุเรียนขายได้ราคาสูงกว่าพืชไร่ ลูกค้าสั่งจองทุเรียนทางสื่อออนไลน์ มีลูกค้าประจำ <u>ด้านการประเมินผล</u> ที่ผ่านมาผลผลิตไม่เพียงพอกับความต้องการของลูกค้า จึงได้ดำเนินการปลูกทุเรียนเพิ่มขึ้น	ด้านการตัดสินใจ สภาพพื้นที่เหมาะสมกับการปลูกทุเรียน พืชไร่และพืชสวนต้องใช้สารเคมีค่อนข้างมากส่งผลกระทบต่อสุขภาพ <u>ด้านการปฏิบัติการ</u> เกษตรกรมีความรู้ด้านการเกษตร ศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ และนำมาประยุกต์ใช้ <u>ด้านผลประโยชน์</u> ทุเรียนที่ผลิตได้จุดเด่นคือ รสชาติหวานมัน เมล็ดเล็กลิ้น เนื้อสีสวย ลูกค้าที่รับประทานแล้วบอกต่อกัน ทำให้เป็นที่ต้องการของลูกค้า ทุเรียนของสวนซีต้าแห่งนี้มีเครื่องหมาย GAP <u>ด้านการประเมินผล</u> สวนนี้ผลผลิตทุเรียนได้รับเครื่องหมาย GAP เป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ลูกค้า และเกษตรกรได้เข้าร่วมโครงการวิสาหกิจชุมชนผลผลิตทางการเกษตรของอำเภอปากช่องทำให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยอุปสรรคในการจัดการการผลิตทุเรียนเพื่อทดแทนพีชไรซ์ของเกษตรกร 3 ราย (ต่อ)

ปัจจัย	สวนวงศ์สมิตกุล	ไร่นายแผ่นดินธรรมเกษตรผสมผสาน	สวนซีต้า
ปัจจัยอุปสรรค	ปัญหา โรคครากและโคนเน่าซึ่งยังหาวิธีป้องกันไม่ได้ และการสื่อสารกระจายข่าวของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรยังไม่ทั่วถึง	ไม่มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมาให้คำแนะนำ เกี่ยวกับการปลูกทุเรียนทำให้เกิดความคลาดเคลื่อน	เวลาในการดูแลสวนทุเรียนยังไม่ทั่วถึงเนื่องจากเกษตรกรต้องดูแลกิจการไร่อ้อยอีกด้วยทำให้บางครั้งผลผลิตทุเรียนเสียหาย

สรุปปัจจัยส่งเสริมในการจัดการการผลิตทุเรียน ประกอบด้วยปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ราคาทุเรียนที่ขายได้สูงกว่าราคาพีชไรซ์ เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ปัจจัยด้านการจัดการ ได้แก่เกษตรกรวางแผนการผลิตและดำเนินการตามขั้นตอนจนบรรลุวัตถุประสงค์ ปัจจัยด้านการสื่อสาร ได้แก่เกษตรกรสามารถหาความรู้เพิ่มเติมได้จากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ และสื่อบุคคล สอดคล้องกับ (Kaewkriangkrai, Prasomsri, Chawpho & Roopseuy, 2015) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) ของกรมชลประทาน พบว่า การมีส่วนร่วมจำแนกได้ 4 ด้าน คือด้านการตัดสินใจ ด้านการปฏิบัติการ ด้านผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล และด้านผลประโยชน์มีส่วนกระตุ้นให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐมากที่สุด รองลงมาคือการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ด้านการประเมิน ผลและด้านการตัดสินใจ

สรุปปัจจัยอุปสรรคในการจัดการการผลิตทุเรียน ด้านเวลาในการบริหารจัดการไม่เต็มที่ บางรายไม่ทำแผนการปฏิบัติงานทำให้ผู้อื่นไม่สามารถทำงานแทนได้ สอดคล้องกับ (Kaewkriangkrai, Prasomsri, Chawpho & Roopseuy, 2015) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) ของกรมชลประทาน พบว่า การสื่อสารยังกระจายได้ไม่ทั่วถึง จะทราบเฉพาะกลุ่ม ทำให้เกิดความไม่เข้าใจ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการจัดการการผลิตทุเรียนเพื่อทดแทนพีชไรซ์ของเกษตรกรในตำบลคลองม่วง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา คณะผู้วิจัยนำผลการศึกษาที่ได้มาอภิปรายตามวัตถุประสงค์ได้ 3 ประเด็น ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจผลิตทุเรียนเพื่อทดแทนพีชไรซ์ของเกษตรกรในตำบลคลองม่วง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา พบว่าปัจจัยด้านกายภาพและชีวภาพได้แก่ความสะดวกของระยะทางในการเดินทางมาซื้อผลผลิต สภาพภูมิประเทศของตำบลคลองม่วงสามารถปลูกทุเรียนได้ ด้านเศรษฐกิจ ราคาทุเรียนที่ขายได้สูงกว่าราคาพีชไรซ์ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ด้านการผลิต เกษตรกรมีประสบการณ์ทางการเกษตร สามารถหาข้อมูลข่าวสารได้จากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ และศึกษาดูงานนอกสถานที่สอดคล้องกับ Khwunpuek, Kuhasawanwet and Mekhora (2016) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจรักษาพื้นที่ปลูกส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาของเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจรักษาพื้นที่ปลูกส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาของเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท ประกอบด้วยปัจจัยด้านกายภาพและชีวภาพ ด้านเศรษฐกิจ ด้านการส่งเสริมและสื่อสาร ด้านสังคม และวัฒนธรรม

2. การจัดการการผลิตทุเรียนเพื่อทดแทนพีชไรซ์ของเกษตรกรในตำบลคลองม่วง อำเภอปากช่อง จังหวัดหวัดนครราชสีมา พบว่า ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เกษตรกรทั้ง 3 ราย ต้องเรียนรู้หาข้อมูลต่าง ๆ ด้วยตนเองจาก

สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์และสื่อบุคคล ในพื้นที่ตำบลคลองม่วงไม่มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรให้ความรู้และคำแนะนำแก่เกษตรกรเกี่ยวกับการปลูกทุเรียนสอดคล้องกับ Yooprasert & Khewan (2015) ได้ศึกษาการรับรู้ข่าวสารและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการเกษตรของเกษตรกร พบว่าเกษตรกรรับรู้ข่าวสารข้อมูลจากสื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ ทัศนศึกษาดูงานจากสถานที่จริง หรือรับรู้ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ด้านการใช้ทรัพยากรน้ำ เกษตรกรในตำบลคลองม่วงได้ปลูกทุเรียนเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ปริมาณการใช้น้ำทางการเกษตรเพิ่มขึ้นทุเรียนเป็นพืชที่ต้องการน้ำ น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติมีไม่เพียงพอกับความต้องการ ดังนั้นเกษตรกรจึงมีการขุดเจาะบ่อบาดาลเพิ่มขึ้น อาจส่งผลต่อระบบน้ำใต้ดินและการใช้น้ำของชาวบ้านบริเวณนั้นได้สอดคล้องกับ Boonlai (2017) ศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรแบบยั่งยืน กรณีศึกษา : ตำบลท่ากระเสริม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่นพบว่า ผลกระทบที่เกิดจากการบริหารจัดการน้ำด้านสังคม เกษตรกรเข้าใจว่าน้ำเป็นทรัพยากรที่ทุกคนสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มศักยภาพ มีการลักลอบใช้น้ำของเอกชนในการนำน้ำไปใช้ในอุตสาหกรรม การลักลอบปล่อยน้ำเสียลงในแม่น้ำ ความขัดแย้งของเกษตรกรที่ต้นคลองและปลายคลองเกษตรกรไม่ได้ทำแผนการปฏิบัติงาน บัญชีรายรับ-รายจ่าย และบันทึกข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการการผลิตทุเรียน ส่งผลให้ผู้อื่นไม่สามารถดำเนินการแทนได้ และเกษตรกรไม่ทราบถึงผลกำไรขาดทุนที่ตนเองได้รับสอดคล้องกับ Pongwiritthron (2013) ศึกษาการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาชุมชนแบบยั่งยืน พบว่าการทำบัญชีทำให้ทราบถึงรายรับ รายจ่าย หนี้สินของครัวเรือนและผลตอบแทนที่ได้รับของเกษตรกรในแต่ละครัวเรือนด้านการตลาด ที่ผ่านมาพื้นที่ตำบลคลองม่วงมีเกษตรกรที่ปลูกทุเรียนเพื่อการค้าเพียงเล็กน้อย ปริมาณผลผลิตไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้บริโภค ทำให้เกษตรกรสามารถกำหนดราคาขายได้ ทุเรียนจึงสร้างรายได้และความพึงพอใจให้กับเกษตรกร ตั้งแต่ปี 2560 เป็นต้นไปในพื้นที่ตำบลคลองม่วงมีเกษตรกรเริ่มเปลี่ยนมาปลูกทุเรียนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในอนาคตเมื่อทุเรียนให้ผลผลิตในพื้นที่ตำบลคลองม่วงจะมีปริมาณผลทุเรียนเพิ่มมากขึ้น ราคาที่ขายอาจจะไม่สูงเท่ากับที่เคยได้ ดังนั้นเกษตรกรควรวางแผนช่องทางการจำหน่าย เช่น การรวมกลุ่มของเกษตรกรในพื้นที่ที่ผลิตทุเรียนสอดคล้องกับ Chatbanyong (2016) ศึกษาทำอย่างไรหากทุเรียนไทยล้นตลาด มีแนวทางหลักในการแก้ไขโดยการหาตลาดใหม่เพิ่มขึ้น การควบคุมและการให้ความรู้การเก็บเกี่ยวทุเรียนเพื่อลดปัญหาทุเรียนอ่อน การแปรรูปและการสร้างสินค้าให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

3. ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยอุปสรรคในการจัดการการผลิตทุเรียนทดแทนพืชไร่ของเกษตรกรในตำบลคลองม่วง อำเภอบางบาล จังหวัดนครราชสีมา พบว่าปัจจัยส่งเสริม เกษตรกรทั้ง 3 ราย จากสวนทุเรียน 3 สวน ที่ประสบความสำเร็จในการผลิตทุเรียนทดแทนพืชไร่ ปัจจุบันมีเพียงสวนซีต้าได้รับการรับรองมาตรฐานระบบ การจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (GAP) เพื่อรับประกันคุณภาพทุเรียน สอดคล้องกับ Supapunt (2018) ศึกษาความรู้ การปฏิบัติและช่องทางการตลาดผักตามมาตรฐานเกษตรดีที่เหมาะสมในเชียงใหม่ พบว่าการจัดจำหน่ายผลผลิตผัก GAP แต่ละช่องทางการตลาดจะมีความแตกต่างกันตามลักษณะของกลุ่มเกษตรกร เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะมีตลาดรับซื้อที่แน่นอนในระดับราคาประกันที่สูงกว่าราคาตลาดปัจจัยอุปสรรค ราคาก่อนและโคนเนาในทุเรียน ปัจจุบันยังไม่สามารถหาวิธีป้องกันได้ ตลอดจนในบางปีสภาพภูมิอากาศที่แปรปรวน มีฝนตกสลับกับอากาศหนาวเย็น ทำให้ดอกทุเรียนร่วง ส่งผลให้ผลผลิตทุเรียนลดลงสอดคล้องกับ Kraipinit, Juntuk & Sirivong, (2017) ศึกษาการจัดการเกษตรสมัยใหม่ของประเทศไทย พบว่าการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศเป็นปัจจัยภายนอกส่งผลกระทบต่อสำคัญในการผลิตภาคการเกษตรที่เกษตรกรไม่สามารถจะควบคุมได้

ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการวิจัย

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจผลิตทุเรียน เกษตรกรในพื้นที่ตำบลคลองม่วงที่ต้องการปรับเปลี่ยนจากการปลูกพืชไร่มาเป็นการปลูกทุเรียนทดแทน สามารถนำข้อมูลปัจจัยด้านกายภาพ ได้แก่ สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศดิน น้ำ ปัจจัยด้านการผลิต ได้แก่ ทุน ที่ดิน แรงงาน ปัจจัยด้านชีวภาพ ได้แก่ พันธุ์พืช โรคและแมลงศัตรูพืช วัชพืช และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ผลตอบแทน รายได้ การจำหน่าย ที่ได้รวบรวมไว้จากเกษตรกรทั้ง 3 ราย ที่ทำการผลิตทุเรียนเพื่อทดแทนพืชไร่และประสบความสำเร็จ ใช้เป็นข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจ

2. ด้านการจัดการการผลิตทุเรียน เกษตรกรที่มีความประสงค์จะปลูกทุเรียนสามารถนำข้อมูลด้านการจัดการการผลิต เริ่มตั้งแต่การเตรียมพื้นที่ การคัดเลือกพันธุ์ การปลูก การดูแล การเก็บเกี่ยว ตลอดจนการจำหน่าย ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสวนของเกษตรกร

3. ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยอุปสรรคในการจัดการการผลิตทุเรียน เกษตรกรในตำบลคลองม่วงหรือเกษตรกรทั่วไปที่ต้องการปลูกทุเรียนสามารถนำข้อมูลปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยอุปสรรคจากเกษตรกรทั้ง 3 รายที่ได้ประสบมาเป็นแนวทางในการหาวิธีการป้องกัน เช่น หาวิธีป้องกันโรครากเน่าโคนเน่าของทุเรียน หรือหาวิธีการพัฒนาสิ่งที่เหมาะสมผลสำเร็จอยู่แล้วให้ก้าวหน้าต่อไป เช่นการผลิตทุเรียนนอกฤดู

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปรับเปลี่ยนการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดวัชพืชมาเป็นการใช้สารชีวภัณฑ์ และวิธีผสมผสาน เพื่อป้องกันโรคพืชที่เกิดจากเชื้อราในทุเรียนได้อย่างยั่งยืน

2. ควรศึกษาแนวทางการส่งเสริมการผลิตทุเรียนของเกษตรกร โดยใช้กระบวนการสื่อสารในการถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกร มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของรัฐให้ความรู้และข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทุเรียน

เอกสารอ้างอิง

- Agricultural Information Center. (2018). *Thailand agricultural statistics, 2018*. Bangkok, Office of Agricultural Economics. Retrieved from: <http://www.oae.go.th>vies>TH-TH>.
- Boonlai, S. (2017). Guide of water management development for sustainable agriculture System: A case study of Tha Khraserm sub-district, Nam Phong district, Khon Kaen province. *Veridian E-Journal, Silpakorn University, 10(2)*, 1-14.
- Chatbanyong, R. (2016). *What to do when durian is superabundant*. Institute of Plant Research: Department of Agriculture.
- Chuenatsadongkol, T. (2017). *Development of Non-Destructive Techniques for Maturity Classification of the Durian Monthong Variety by Spectroscopy and Image Analysis*. Nakhon Ratchasima: Suranaree University of Technology.
- Chusri, W. (2017). Guideline for the management of the group, the 5-star OTOP products cages to enter the asian market: case by Ban Hua Din Nuea moo 8 in Chana district, Songkla province. *New Era Management Journal, 15(2)*, 45-55.
- Homklin, J. (2014). Guideline for developing a planning process in child development centers affiliated with sub-district administrative organizations in Kalasin province. *Prawa Kalasin Journal, Rajabhat Kalasin, 1(2)*, 145-157.
- Institute of Agricultural Economics Research. (2019). *To peer the route of durian market in the East, from farmers to the warehouse and co-operative for spread the products*. Retrieved from: <http://www.moac.co.th/news/411191791075>.
- Kaewkriangkrai, S., Prasomsri, K., Chawpho, M., & Roopseuy, R. (2015). *The factor which effect to public share for quality develop on government management*. Section of Analysis Policy, Office of Planning: The Royal Irrigation Department.
- Khechanthuk, A. (2012). *Development plan for agriculture in sub-district, Khlong Muangn subdistrict, Pak Chong district, Nakhon Ratchasima province*. Nakhon Ratchasima: Department of Agricultural extension.
- Khwunpuek, P., Kuhasawanwet, S., & Mekhora, T. (2016). Determinants of maintaining Pomelo Kao Thag Kwa variety decision of farmers in Chainat Province. *King Mongkut Agriculture Journal, 34(1)*, 1-10.
- Kraipinit, Y., Juntuk, T. & Sirivong, P. (2017). New Agricultural Management of Thailand. *Valai Alongkorn in Royal Pratonage Research and Development Journal (Humanities and Social Sciences), 12(2)*, 115-127.
- Office of Agricultural Economics. (2019). *2019 Thai durian's price is higher 5 time of Investment, Chinnesees interested in eating durian as auspicious fruits every year*. Retrieved from: <http://khaosod.co.th/economics news 2194690>
- Praditkul, T. (2019). The management of printing house sec. II planning and production control. *Thai Printing Journal, 121*, 52-55
- Pakankorn, P. (2015). *Idea to Decide*. Retrieved from: <http://www.gotoknow.org/posts /284784>

- Pongwiritthorn, R. (2013). The co-ordinate family accounting for sustained community development. *Far Eastern College Journal*, 7(1), 24-26.
- Promptep, P. (2015). *The study of development way to product durian in Srisaket for export to China*. Dhevavong Varopakarn Institute of Foreign Affairs: Ministry of Foreign Affairs.
- Sa-Nguankitipun, T. (2015). *Decision Making*. Bangkok: SukhothaiThammathirat Open University
- Sang-Hiran, P. Farmer, Rai Pandinthum Mix Agriculture Farm. (2016, July 26, 2016, November 4, 2017, January 15, 2017, March 16). Interview.
- Siribenjapruk, S. (2017). *The challenges of Thai Durian which could'n overlook*. Bangkok : Bank of Thailand.
- Sricharoenvanich, N. Farmer, Cheeta Farm. (2016 October 7, 2017 January 20, 2017, April 4, 2017 June 23). Interview.
- Supapunt, P. (2018). Knowledge practices, and marketing channels of vegetables with good agricultural practice standard in Chiang Mai. *Journal of Agricultural Research & Extension*, 35(2). 64-76.
- Supapunt, P., Kongtanajaruanun, R., Bunmark, J., Awirothananon, T., & Intanoo, P. (2017). Optimal marketing strategies for distribution channels of organic agricultural products in Chiang Mai province. *Parichart Journal, Extra edition 2017*, 35-44.
- Thongpan, S. (2019). The spread of urban and the reduction of durian orchard in Nontaburi. *Journal of Social Research and Development*, 1(2), 31.
- Thuencumsan, P., & Samphanwattanachai, B. (2016). Factors influencing to the motivation in decision making of operation level employees in Hemaraj Eastern Seaboard industrial estate, Rayong province. *MUT Journal of Business Administration*, 13(1), 6-7.
- Thummavitikul, A. (2009). *System Concept*. Retrieved from: <https://panchalee.wordpress.com/2009/04/28/system-concept/>
- Vongsamitkul, S. Farmer, Vongsamitkul Farm. (27 May 2016, 22 July 2016, 20 August 2016, 13 November 2016, 19 February 2017). Interview.
- Yooprasert, B., & Khewan, B. (2015). The knowledge of communication data and exchange the agricultural knowledge of farmers. *Journal of Sociology*, 4(2), 43-54.